

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Tomáše Kocourka a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **S. A.**, zast. Mgr. Alenou Holubkovou, advokátkou, se sídlem Revoluční 13, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2021, č. j. OAM-752/ZA-ZA11-D07-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 2. 2023, č. j. 75 Az 5/2021-50, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobkyně **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 2. 2023, č. j. 75 Az 5/2021-50.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2021, č. j. OAM-752/ZA-ZA11-D07-2021. Tímto rozhodnutím byla podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou, a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Týmž rozhodnutím žalovaný určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států („Dublinské nařízení“), je Polská republika.

[2] Stěžovatelka s kasační stížností spojila návrh na přiznání odkladného účinku. V jeho odůvodnění uvedla, že pokud by kasační stížnosti odkladný účinek přiznán nebyl, vznikla by jí větší újma, než jaká by jeho přiznáním vznikla jiným osobám. Musela by opustit území České republiky, kde má bydliště a materiální zázemí. Na základě rozsudku krajského soudu má být totiž přemístěna do Polska. Taktéž by v souvislosti s přemístěním přišla o možnost vyčkat na výsledek soudního řízení a v jeho průběhu uplatňovat svá procesní práva. Přemístění do Polska může stěžovatelku přímo ohrozit na zdraví. Míra přiměřenosti tohoto zásahu, jakož i samotná otázka setrvání stěžovatelky na území České republiky, jsou těžištěm kasační stížnosti a bez jejich řádného posouzení nelze bez dalšího tvrdit, že

stěžovatelce nebude způsobena újma. Přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem ani jím nebude zasaženo do práv třetích osob.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že dle jeho názoru nejsou pro vyhovění návrhu splněny základní podmínky. Neexistují totiž skutečnosti, které by pro přiznání odkladného účinku svědčily. Respektování pravomocných rozhodnutí krajského soudu představuje důležitý veřejný zájem, přičemž jejich přezkum Nejvyšším správním soudem není vyloučen. Navrhl tedy, aby kasační stížnosti odkladný účinek přiznán nebyl.

[4] Kasační stížnost v nynější věci nemá ze zákona odkladný účinek (§ 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu). Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, jsou-li splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu; 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[5] Pro posouzení, zda jsou splněny výše uvedené předpoklady, je třeba, aby stěžovatel dostatečně určitě tvrdil, jakou újmu pro něj právní následky rozhodnutí znamenají, ale též z jakých konkrétních okolností to dovozuje. Je také povinen prokázat, že újma vzniklá na jeho straně je nepoměrně větší než újma, která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Ohledně naplnění podmínek pro přiznání odkladného účinku nese stěžovatel břemeno tvrzení a také břemeno důkazní. Obecně vyjádřený zájem stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez přistoupení dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 73 odst. 2 s. ř. s., dále viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38).

[6] Nejvyšší správní soud posoudil stěžovatelčin návrh a dospěl k názoru, že jsou splněny předpoklady pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Při svém posouzení zohlednil zejména stěžovatelčin zdravotní stav. Z lékařských zpráv přiložených ke kasační stížnosti vyplývá, že v listopadu 2022 utrpěla při pádu zlomeninu hrudního obratle. Následky tohoto zranění ke dni vydání tohoto usnesení stále trvají, stěžovatelka má od lékaře na základě poslední prohlídky (15. 2. 2023) doporučeno mimo jiné nosit bederní pás a dne 17. 5. 2023 má podstoupit kontrolní vyšetření včetně rentgenu páteře. Z kasační stížnosti, jejích příloh, jakož i spisu krajského soudu nadto vyplývá, že stěžovatelka vlastní na území České republiky dva byty (jeden pronajímá, ve druhém bydlí), pobývá na území České republiky již déle než 10 let a hovoří plynule česky. Polsky oproti tomu nerozumí a nemá na Polsko žádné reálné vazby.

[7] Z výše uvedeného dle názoru Nejvyššího správního soudu vyplývá, že případné nucené vycestování z území České republiky do Polska by pro stěžovatelku mohlo znamenat vznik následků, které by se daly označit za vážnou a nenávratnou újmu. Stěžovatelka totiž stále trpí následky poranění páteře, o čemž svědčí i fakt, že další

pokračování

kontrolní prohlídku u lékaře má absolvovat až v polovině května 2023 (jedná se tedy o zranění s dlouhou dobou léčení). Zranění páteře se dá zařadit mezi vážné zdravotní problémy postihující mobilitu člověka a jako takové vyžaduje dodržování důsledné rekonvalescence a harmonogramu pravidelných lékařských kontrol. Kdyby byla stěžovatelka nucena území České republiky opustit, bylo by fakticky zamezeno tomu, aby svého lékaře mohla nadále v rámci těchto kontrol navštěvovat. Cestování navíc není vzhledem k charakteru zranění a rekonvalescence pro stěžovatelku vhodné a mohlo by mít za následek zhoršení jejího zdravotního stavu. V neposlední řadě je třeba brát v potaz faktor stresu, který je pro rekonvalescenci po vážných zdravotních problémech rovněž velmi důležitý. Stěžovatelka má v České republice zázemí, považuje ji za svůj domov a žije zde ve vlastním bytě. Vzhledem k době, po kterou na jejím území pobývá, se dá předpokládat, že si zde již vybudovala sociální vazby. Není pak zřejmé, jaké ubytování by jí bylo poskytnuto na území Polska a zda by měla přístup k lékařské péči v míře a na úrovni vyžadované jejím zraněním. Z těchto důvodů, jakož i z důvodů možné jazykové bariéry a pro stěžovatelku neznámého prostředí, ve kterém by byla nucena nově žít, se dá usoudit, že by bylo její vycestování na území Polska spojeno s nadměrnou stresovou zátěží. Ta by mohla narušit proces stěžovatelčiny rekonvalescence.

[8] Újma je pak v každém případě výrazně větší než újma, která by přiznáním odkladného účinku hrozila třetím osobám. Nejvyššímu správnímu soudu ostatně není známo, že by jakákoliv újma třetím osobám v důsledku přiznání odkladného účinku mohla hrozit, neboť žádná taková skutečnost ani nevyplyvá ze soudního spisu. Kromě toho je třeba poukázat na skutečnost, že stěžovatelka vlastní na území České republiky byt, který pronajímá. Lze předpokládat, že pokud by byla nucena území České republiky opustit, výrazně by se zhoršila její možnost vykonávat práva a povinnosti plynoucí z postavení pronajímatele bytu. To by znamenalo možnou újmu nejen pro ni, ale i pro její nájemce. Lze tedy shrnout, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejen že nepředstavuje hrozbu újmy třetím osobám, ale naopak by ji potenciálně znamenalo jeho nepřiznání.

[9] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že stěžovatelka může čelit vycestování do Polska i v případě, že nebude vyhověno její kasační stížnosti. Pokud by však Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl, a stěžovatelka by mezitím byla nucena opustit území České republiky, byla by nedůvodně vystavena hrozbám spojeným s jejím zdravotním stavem, kterým by bylo možno zabránit právě přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelka by posléze měla právo vrátit se do České republiky, což by bylo pro ni spojeno s dalším cestováním. Veškeré výše nastíněné negativní aspekty opuštění území České republiky (stres, možné zhoršení zdravotního stavu, dočasná ztráta zázemí, nemožnost plného výkonu nájemního vztahu) by pak nastaly zcela nedůvodně.

[10] Nejvyšší správní soud je rovněž toho názoru, že přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti za stávajících okolností nedojde k ohrožení žádného důležitého veřejného zájmu. Povinnost tvrdit a doložit, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, stíhá primárně žalovaného, jenž k této otázce ve svém vyjádření uvedl toliko to, že respektování pravomocných rozhodnutí krajského soudu představuje důležitý veřejný zájem. Toto tvrzení však obстоjí pouze v obecné rovině, ale ne ve vztahu k projednávané věci. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti slouží k ochraně stěžovatele před újmu, která by mu vznikla výkonem rozhodnutí krajského

soudu ještě předtím, než bude rozhodnuto o kasační stížnosti. Je třeba vycházet z premisy, že Nejvyšší správní soud může rozhodnout opačně než soud krajský, a újma vzniklá stěžovateli by pak byla z materiálního hlediska zcela neoprávněná. Jedná se tedy o opatření preventivní, které samo o sobě nijak nezpochybňuje či neznevažuje rozhodnutí krajského soudu. Kromě výše uvedeného možnost vzniku jakékoliv újmy veřejným zájmům nevyplývá ze spisové dokumentace.

[11] Ze spisového materiálu nadto vyplývá, že stěžovatelka podala návrh na přiznání odkladného účinku žalobě i v řízení před krajským soudem. Na základě předložených podkladů pak krajský soud odkladný účinek žalobě přiznal. Nejvyšší správní soud považuje rovněž za vhodné, aby v této věci v rámci zachování určitého očekávání stěžovatelky postupoval ve shodě s krajským soudem, resp. neshledal důvody vyžadující odlišný přístup.

[12] Nejvyšší správní soud ve výroku tohoto usnesení stanovil, že odkladný účinek kasační stížnosti se vztahuje na účinky rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 2. 2023, č. j. 75 Az 5/2021-50. Vzhledem k tomu, že i krajský soud přiznal žalobě stěžovatelky odkladný účinek, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti napadeného rozhodnutí žalovaného.

[13] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti lze považovat pouze za rozhodnutí předběžné povahy a nelze na jeho základě předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti samotné.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu